

De Schoolmaker

Proef van ons aanbod

IEDEREEN SCHOOLMAKER

Het onderwijslandschap vormt samen met andere spelers een netwerk waarin geen enkele leerling nog door de mazen van het net hoeft te glippen. We zijn er voor hen. We krijgen iedereen mee. Verder dan ooit. Ambitieuzer dan ooit. Dit verhaal is jouw verhaal. We schrijven het samen.

SCAN JE SCHOOL!

Onze DigiKapitaalScan (kortweg DKS) brengt in kaart hoe digitaal jouw school reeds is, en waar de kansen liggen. Alle cruciale aspecten van je school worden onder de loep genomen via een digitale bevraging bij je team. Deze scan helpt honderden scholen bij hun ICT-beleid.

SAVE THE DATE!

Op donderdag 18 april 2024 blaast Schoolmakers 10 kaarsjes uit. We organiseren een groot onderwijsfeest waar leren centraal staat. Schrijf het alvast in je agenda, want ook jij bent van harte uitgenodigd.

Meer nieuws volgt!

Schoolmakers *Samen scholen nog sterker maken!*

.de. INDEX

1. We zijn allemaal schoolmakers Pagina 04
2. Leren en lesgeven Pagina 06
3. Verbindend schoolklimaat Pagina 10
4. Doordacht digitaal Pagina 12
5. Schoolleiderschap en ontwikkeling Pagina 17
6. School maken... samen met hoger onderwijs Pagina 23

*Wil je nóg meer te weten komen over Schoolmakers?
Surf dan zeker naar onze website www.schoolmakers.be. Ontdek er ons aanbod en
maak kennis met ons team van gedreven onderwijsexperten.*

PROJECTEN in de kijker

Leerbuddy Vlaanderen

Gedurende twee jaar begeleidt Schoolmakers, met steun van de Vlaamse Overheid, het project Leerbuddy Vlaanderen. Het belang van goede tutoring kan nauwelijks onderschat worden, zeker niet in tijden waarin heel wat leerlingen een leerachterstand hebben opgebouwd door onder andere de coronacrisis. Daar speelt Leerbuddy op in.

Leerbuddy Vlaanderen vormt een netwerk van heel wat waardevolle buddy- en tutorinitiatieven. Via de

website leerbuddy.vlaanderen kunnen buddy's en tutoeren hun competenties verfijnen dankzij de opleidingsmodules, en beroep doen op kant-en-klaar materiaal. In intervisiesessies en webinars delen ze ervaringen met elkaar. In verschillende lerende netwerken (voor coördinatoren, voor buddy's zelf...) worden opgebouwde goede praktijken gecaptureerd en geborgen. We zijn de lerarenopleidingen en andere partners bijzonder dankbaar om ook voor dit project de handen in elkaar te slaan.

TON

Tienens OnderwijsNetwerk gelanceerd!

In februari 2023 werd in Tienen het Tiens OnderwijsNetwerk officieel voorgesteld; het netwerk verbindt onderwijs, welzijnspartners en stad Tienen om samen te werken en bundelt de krachten om elkaar te versterken met het oog op maximale ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren gedurende hun schoolloopbaan. In het netwerk wordt in labo's concreet gewerkt rond thema's al diversiteit, beleven, afstemming onderwijs-welzijn, ... Het resultaat van anderhalf jaar, waarbij we vanuit de missie de stakeholders breed bevroegen in focusgroepen, uitgebreid visie sprokkelden en de

regiegroep aanstelden die het verdere verfijnwerk op zich namen.

Samen voor talent

Flankerend onderwijsbeleid in Ronse

Steden en gemeenten zijn steeds meer op zoek naar manieren om onderwijs- en welzijnspartners beter te doen samenwerken in het kader van hun flankerend onderwijsbeleid. Met veel plezier zet Schoolmakers zijn expertise in om deze lokale samenwerkingsverbanden te initiëren en te versterken.

In Ronse heeft Schoolmakers met deze verschillende partners een

toekomstgerichte visie en strategisch plan van aanpak uitgewerkt. Onder de noemer Samen voor Talent wordt de huidige samenwerking verder versterkt in een Onderwijsnetwerk, dat in de toekomst nog meer de krachten zal bundelen om de ultieme ambitie te bereiken: dat alle Ronsese jongeren een diploma behalen vanuit talent en interesse.

Inschrijven
nieuwsbrief

SAMEN SCHOLEN NÒG STERKER MAKEN

Wij zijn allemaal. Schoolmakers

Het beste onderwijs van de wereld, daar gaan wij voor. Samen met jou, met jouw school, met hogescholen en universiteiten, onderwijsnetten en -koepels, onderzoekers, bedrijven, lokale besturen, welzijnspartners en zovele anderen.

Schoolmakers streeft naar onderwijs waarin veerkrachtige jongeren kunnen uitgroeien tot de meest veelzijdige versie van zichzelf. Een stevige zelfkennis en basiskennis

vormen het fundament van waaruit elke leerling een kwaliteitsvol leerpad kan bewandelen. In het onderwijs van de toekomst worden leerlingen *meer mens*. Niet enkel vakinhoudelijke kennis

en competenties staan centraal, ook menselijke vaardigheden die leiden tot een duurzame, vreedzame en gelukkige samenleving komen aan bod. De mogelijkheden van digitalisering worden daarbij voluit benut om elke leerling zo ver mogelijk te krijgen.

Scholen weten in de toekomst meer dan ooit waar ze voor staan. Ze durven het verschil te maken, hun pedagogisch project is geen kopietje maar een doorleefd document. Vanuit hun eigen DNA, hun eigen context, verleden en toekomst schrijven ze hun eigen verhaal. Daarin geven ze hun school als organisatie *congruent* vorm, alles is afgestemd op elkaar. De missie en visie worden vertaald naar het leiderschap, de schoolstructuur, het HR-beleid, het kwaliteitsbeleid... Leerkrachten worden gekoesterd als kostbaar goed in het onderwijs. Ze voelen zich vrij en verbonden met elkaar, en zijn overtuigd van hun meerwaarde in de samenleving. Meer dan ooit staat *leren* centraal om in complexe tijden iedereen aan boord te houden. De school zelf is een lerende organisatie en tilt haar hele omgeving naar een hoger niveau.

Het onderwijslandschap vormt samen met andere spelers een netwerk waarin geen enkele leerling nog door de mazen van het net hoeft te glippen. We zijn er voor hen. We krijgen iedereen mee. Verder dan ooit. Ambitieuzer dan ooit. Dit verhaal is jouw verhaal. We schrijven het samen. In dit krantje vind je een overzicht van veel verschillende werven die lopen. Via de QR-codes ontdek je nog veel meer aanbod.

Veel leesplezier!

VERSCHIL MAKEN

Scholen weten in de toekomst meer dan ooit waar ze voor staan. Ze durven het verschil te maken, hun pedagogisch project is geen kopietje maar een doorleefd document.

PROJECTEN in de kijker

JoinForWater is een ngo die zich inzet voor veerkrachtige water-ecosystemen. In het 'Project W - Waterwijs met water' gaat de organisatie samen met scholen de uitdaging aan om leerkrachten en ook leerlingen duurzame keuzes te leren maken rond water. Schoolmaker Erik begeleidt JoinForWater bij de digitalisering van hun trajecten, Joëlle ging samen op zoek naar manieren om de interviews in het traject optimaal te begeleiden, en Jetje hielp de ngo een stuk op weg in het uitzetten van hun impactmeting.

JoinForWater aan het woord

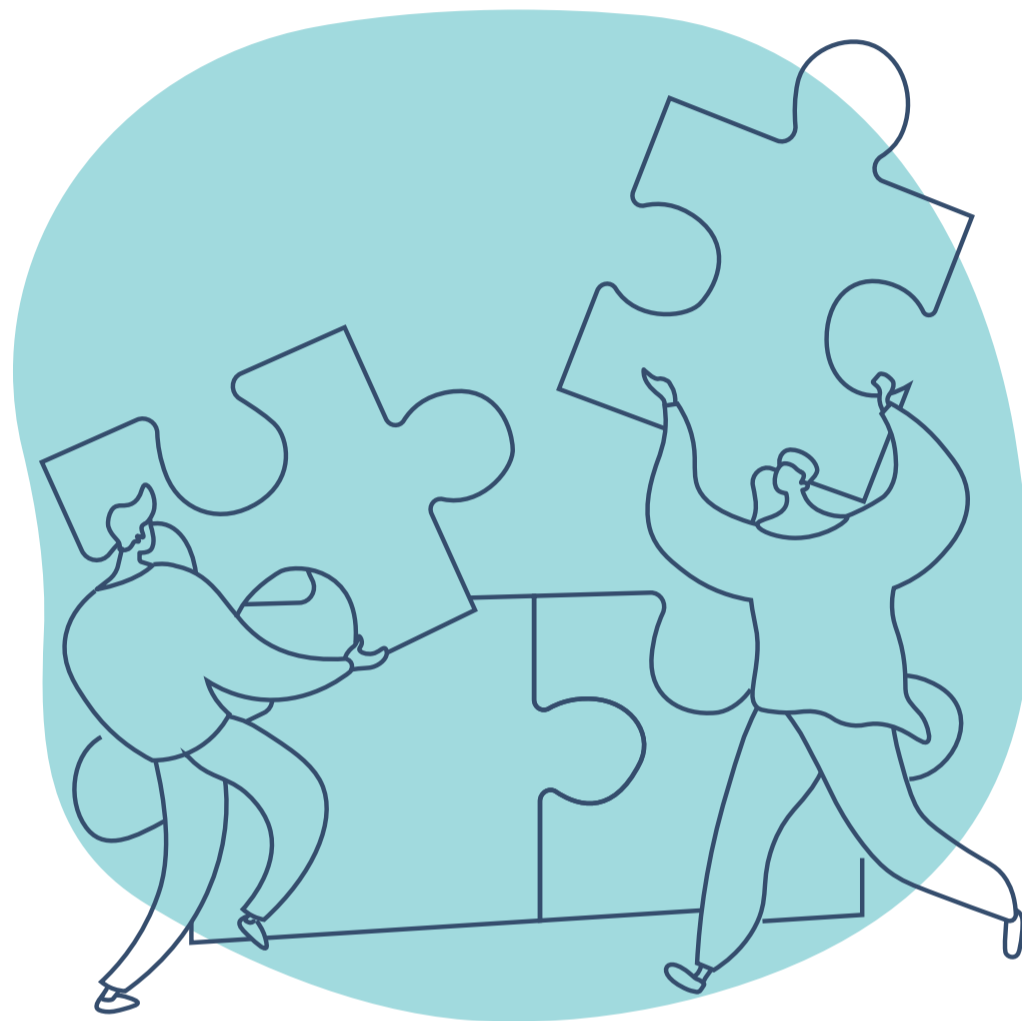
“Door de hele keten van onze interventies visueel te maken zagen we welke impact wij konden maken en welke invloed dat had op onze doelgroep. Een interessante oefening, waarin we dan verder werden begeleid door Schoolmakers om die impact nog meer efficiënt en meetbaar te maken”.

Leren & lesgeven

2

Ons team Leren en Lesgeven begeleidt scholen om duurzame veranderingen te bewerkstelligen op pedagogisch-didactisch vlak. Deze begeleidingen zijn steeds op maat en helemaal afgestemd op de vraag van de school. Centraal staat de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen zoveel mogelijk bijleren.

We richten ons op kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.

PROJECTEN in de kijker

Dit is Luca, de mascotte van Provincie Antwerpen Leert. Op initiatief van de Provincie Antwerpen begeleidt Schoolmakers, samen met partner Speelmakers, de Antwerpse zomerscholen zodat ze een ijzersterk leer- en speelprogramma kunnen aanbieden. En dat loont, sinds het eerste jaar is de provincie Antwerpen koploper voor wat betreft

het aanbieden van kwaliteitsvolle zomerscholen: in 2022 ging maar liefst 43% van de Vlaamse zomerscholen door in deze provincie.

Ontdek meer op: www.provincieantwerpenleert.be en op onze Zomerschool-website via www.zomerscholen.vlaanderen.

SCHOLEN WERKEN SAMEN OM BETER TE EVALUEREN

Secundaire school MAST uit Brugge contacteerde Schoolmakers om het evaluatiebeleid van de school te verfijnen en toe te werken naar een gepaste rapportering. De school bracht 8 leerkrachten en coördinatoren samen in een regiegroep die het traject beleidsmatig opvolgde en mee het volledige proces uitstippelde. Inhoudelijke vorming en experiment op de klasvloer, reflectie en afstemming wisselden elkaar af. Op de pedagogische studiedag van 2 februari bracht Schoolmaker Jan het team van MAST in contact met coördinatoren van Stamina in Brugge, de GO Spectrumschool in Antwerpen en Tvier in Kortrijk. Scholen leren van elkaar in netoverstijgende samenwerking!

MEDIAWIJZE LEERLINGEN GESPOT

Schoolmaker Lydwin begeleidde SBSO Baken in Sint-Niklaas rond het thema mediawijsheid.

Kim Pinoy zegt over de procesbegeleiding van Schoolmakers het volgende: "Ik vind het sterk hoe Schoolmakers stapsgewijs én wetenschappelijk onderbouwd werkt. Elke stap die er gezet wordt, is doordacht in functie van het doel. Er wordt bottom-up gewerkt met een groot respect voor de visie van de school. Het resultaat is een gedragen visie en een concreet werkplan waar iedereen achter staat."

TAALVITAMINES VOOR BASISCHOLEN

Wat betekenen de resultaten van de KOALA-screening bij kleuters? Hoe gaan scholen en leerkrachten om met de resultaten en hoe kunnen deze gelinkt worden aan het taalbeleid op school? Bij deze vragen ondersteunt Schoolmakers basisscholen. Samen met collega's van het Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven) begeleidt Schoolmakers twee schooljaren lang 20 scholen in het Vitamine T project. Vitamine T wil de leerkrachtvaardigheden om taalkrchtig onderwijs te realiseren, verhogen door de school te ondersteunen het ontwikkelen van een effectief taalbeleid.

Je geeft les en wil volop de mogelijkheden van differentiatie verkennen van achter jouw computer? Of je wil leerkrachten (in opleiding) inspireren en ondersteunen? Dan is onze hybride cursus 'Leren Differentiëren' zeker iets voor jou! De cursus 'Leren differentiëren' heeft als doel om leerkrachten en docenten hun competenties te versterken om differentiatie te implementeren in hun klaspraktijk. Naast alles over differentiëren, komen ook thema's zoals didactiek, evalueren, klasmanagement en feedback uitgebreid aan bod. De cursus is onderbouwd door onderzoek en doorspekt met praktijkvoorbeelden. Er is een variant voor basisonderwijs en secundair onderwijs. Er is de mogelijkheid om de cursus volledig zelfstandig online te volgen of hybride met begeleiding. Inschrijven kan individueel of als team via www.lerendifferentieren.be

LEREN DIFFERENTIËREN

*Getuigenissen
van deelnemers*

NIEUW!!
*Aanbod specifiek voor
kleuterleerkrachten
rond volgende thema's*

*“Goed onderbouwd, zeer
veel bruikbare (digitale)
tips, concrete voorbeelden.
Een échte aanrader!”*

*Tineke van Rafelghem,
coördinator en lesgever
Heilig Hart Instituut Heverlee*

Differentiëren in de kleuterklas

Inzetten op taalkrachtig
lesgeven in de kleuterklas

Kwalitatief aan de slag met
lezen in de kleuterklas

De kracht van (mee)spelen in de
kleuterklas

Aan de slag met executieve
functies in de kleuterklas

Digitaal aan de slag
in de kleuterklas

Individueel

Team

Hybride

Online

Hybride

Online

Digitale startsessie

**4 maanden toegang tot
het digitale platform**

Boekenpakket

Digitale leerprikkel

**2 digitale intervisie-
sessies**

Voor meer info en prijzen bezoek
www.lerendifferentieren.be

Boek belicht

An Kennes

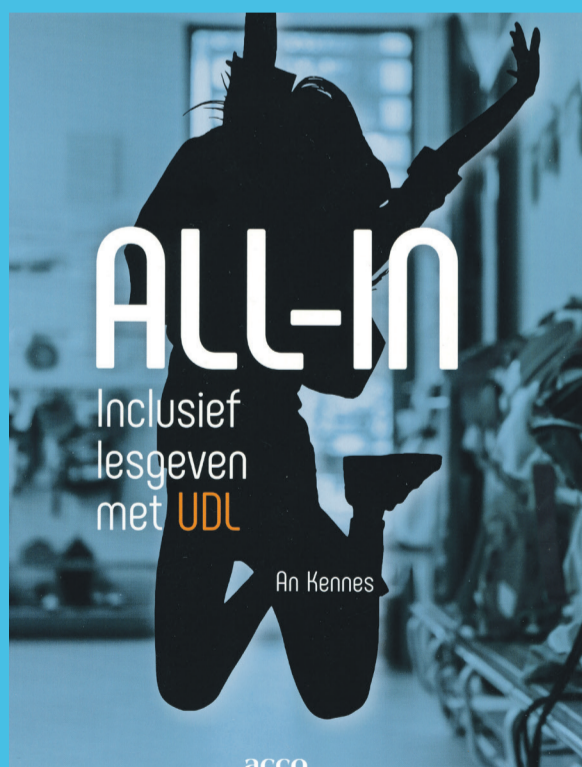
Word jij een pro in UDL?

Iedereen aan boord houden in de basisschool? Dat is de expertise van Schoolmaker An Kennes.

Vanuit haar ervaring als leerkracht, ondersteuner, individueel begeleider en Schoolmaker schreef ze dit praktijkgericht boek.

Een inclusieve aanpak blijft moeilijk. Toch kan het, door les te geven met Universal Design for Learning (UDL). Eindelijk een aanpak waarin al je leerlingen zich ontplooiën.

Boek belicht

Esther Gheysens

Word jij een krak in binnenklasdifferentiatie?

Hoe ga je op een haalbare manier om met de verschillen tussen jouw leerlingen?

Samen met haar onderzoekscollega's schreef Schoolmaker Esther Gheysens dit standaardwerk over binnenklasdifferentiatie.

Beschrijvingen uit de klaspraktijk in basisonderwijs en secundair onderwijs maken het differentiëren levensecht. Het BKD-leerkrachtmodel vormt de rode draad.

Boek belicht

Jan Royackers

Word jij meester in lesgeven?

Wat is jouw eerstvolgende cruciale groeistap als leerkracht? En hoe zet je die op een doordachte manier?

In dit boek belicht Schoolmaker Jan Royackers vier cruciale componenten van het leraarschap: zelfbewustzijn, pedagogie, didactiek en vakinhoud.

Wetenschap, praktijkvoorbeelden en verhalen uit scholen wisselen elkaar op een vlotte manier af om jou bewust stappen te laten zetten in je groei als leerkracht.

3

Verbindend schoolklimaat

Ons team *Verbindend Schoolklimaat* zet in op een maximaal gemeenschapsgevoel op school. We richten ons op kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.

WARME SCHOLEN

Element uit Brugge is een school die opleidingsvorm 4 (OV4) type 3 aanbiedt. Deze opleidingsvorm is een vorm van buitengewoon onderwijs.

Om hun visie “sterk in verbinding” nog sterker in de praktijk om te zetten ondersteunt Schoolmaker Stijn deze school vanuit het project Warme Scholen om het partnerschap met ouders en de buurt te versterken. De acties kennen een climax op het zomerfeest van 3 juni.

EEN DAG VOOR EN VAN LEERLINGENBEGELEIDERS:

Op maandag 16 oktober 2023 slaan Schoolmakers en Alba de handen in elkaar om een dag te organiseren voor leerlingenbegeleiders. Met de metafoor van de leerlingenbegeleider als een Zwitsers zakmes als rode draad focussen we op de leerlingenbegeleider als persoon en hun plek in het systeem. Benieuwd of interesse? Meer info via stijn@schoolmakers.be

Ontdek ons volledige aanbod rond Verbindend Schoolklimaat via deze QR-code.

PEER MEDIATION: DE KRACHT VAN VERBINDING

Bij Peer Mediation worden leerlingen opgeleid om zelf te bemiddelen bij conflict. Tijdens een sessie Peer Mediation worden de drie principes van bemiddeling besproken, vrijwilligheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen. Daarbij is het cruciaal dat leerlingen leren verwoorden wat ze voelen en hoe ze situaties ervaren. Laatst maakte Schoolmaker Zouhra het volgende mee in een basisschool in Antwerpen. Een leerling geeft aan dat het niet gemakkelijk is om vertrouwen te hebben in een aantal klasgenoten. Hij wil de groep duidelijk maken dat eens vertrouwen geschonden is het moeilijk te herstellen is. Hij neemt een blanco blad, maakt van het blad een prop, strijkt het blad met de

handen vervolgens terug. Hij vraagt aan de groep: “Wat zien jullie?”. De groep kijkt in stilte naar hem. Hij vervolledigt zijn verhaal: “Het blijft een blad. Maar het is gekreukt”.

“(…) Men moet geduld hebben met onopgeloste zaken in het hart en proberen de vragen zelf te koesteren als afgesloten kamers en als boeken die in een zeer vreemde taal geschreven zijn. Het komt erop neer alles te leven. Als je de vragen leeft, leef je misschien langzaam maar zeker zonder het te merken, op een goede dag het antwoord in.

Rainer Maria Rilke, Brieven aan een jonge dichter

EIGENAARSCHAP BIJ LEERLINGEN

Samen met Onderwijscentrum Gent en diverse andere Gentse vzw's en onderzoekscentra duiken we met Schoolmakers mee in een traject dat eigenaarschap bij leerlingen wenst te onderzoeken en stimuleren. In het schooljaar 23-24 gaan we actiegericht in een school aan de slag. We doorlopen een stappenplan en zetten concrete acties op touw die leiden tot een groter eigenaarschap bij leerlingen: eigenaarschap over hun eigen leren, over elkaar, over het schoolgebeuren.

Masterclass leerlingenbegeleiding

COMING UP

Vanuit de uitdagingen en kansen die de job van de leerlingenbegeleider eigen zijn wordt tijdens de Masterclass in de toolbox gedoken om te kijken welke instrumenten de leerlingenbegeleider tot zijn beschikking heeft en/of kan verkennen. Hierbij spenderen we o.a. aandacht aan gesprekstechnieken, waarbij facetten van bemiddeling, oplossingsgericht coachen en deep democracy worden aangereikt en besproken.

4 Doordacht digitaal

Ons team Doordacht Digitaal begeleidt scholen in trajecten die inzetten op duurzame digitalisering. We bekijken samen met jou hoe je de visie, het leiderschap, het professionaliseringsbeleid, de ICT-infrastructuur en de cultuur op school maximaal op elkaar kan afstemmen.

SCHOOL MAKEN MET BEDNET

Een leerling wordt zwaar ziek. Kan niet meer naar school. Wat doe je dan?

Onderwijs is voor Schoolmakers niet beperkt tot de klasvloer. Heel wat organisaties zetten zich in voor ons onderwijs, en ook zij kunnen op onze expertise rekenen!

Bednet deed voor haar 'Denkdag' beroep op Schoolmaker Charlotte om het digitaliserende Vlaamse onderwijslandschap in kaart te brengen. Het doel? Bednet nog toegankelijker maken voor de kinderen en jongeren die nood hebben aan Bednet - zodat élk kind van sterk onderwijs kan genieten. **#DoordachtDigitaal** met een hart!

Ontdek ons volledige
aanbod rond
Digitalisering

SCAN JE SCHOOL!

Om het digitale kapitaal van je school in kaart te brengen, nodigen we alle leerkrachten, de ICT-coördinator(en) en de directie uit om de online DigiKapitaalScan in te vullen. Het invullen van de scan neemt een tiental minuten van je tijd in beslag. Schoolmakers garandeert de anonimiteit van de gegeven antwoorden.

Met de resultaten van de DigiKapitaalScan kan de school doordachte digitale keuzes maken.

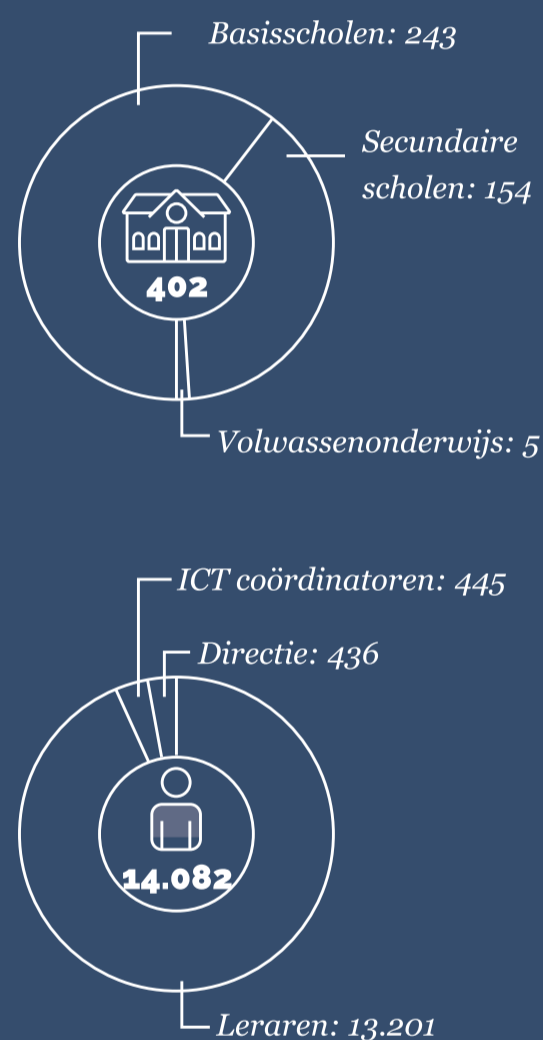
Met dank aan

De scan kwam tot stand met steun van de Koning Boudewijnstichting. Twee onderzoekers van de UHasselt zullen analyse uitvoeren op de data die de scan genereerde in het kader van hun doctoraatsonderzoek.

Onze DKS kent een zeer groot bereik in Vlaanderen

SCAN je school!

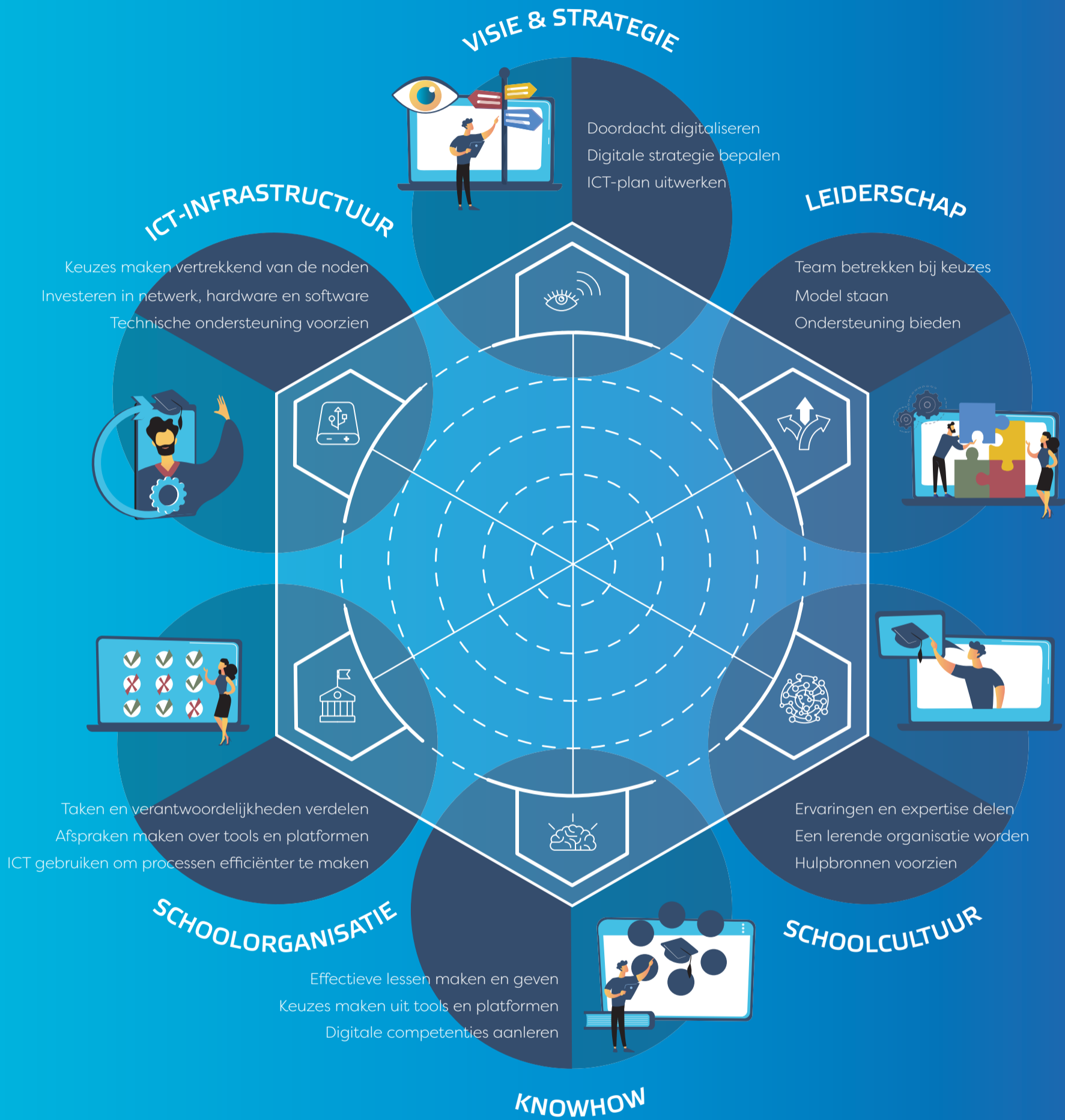
Onze DigiKapitaalScan (kortweg DKS) brengt in kaart hoe digitaal jouw school reeds is, en waar de kansen liggen. Alle cruciale aspecten van je school worden onder de loep genomen via een digitale bevraging bij je team.

ICT-beleid Mater Salvatoris

“Door de professionele begeleiding van Schoolmakers kwamen we tot een inspirerende visietekst ICT die we momenteel vertalen naar een strategisch plan met duidelijke doelstellingen en actiepunten. Bovendien hebben we dankzij de Digikapitaalscan het digitale kapitaal van onze school op vlak van visie en strategie, leiderschap, schoolcultuur en -organisatie, digitale competenties van het team en ICT-infrastructuur mooi in beeld kunnen brengen. Het was een (Digi)sprong in het grote onbekende, maar dankzij Schoolmakers hopen we op termijn als school veilig te kunnen landen.

De DigitaalKapitaalScan

**Schoor
MAKERS**

AMA.I DOORDACHT DIGITAAL

We voelen het tintelen: artificiële intelligentie doet zijn intrede in ons onderwijs en is here to stay. De to-do-lijst van leerkrachten, directies en IT-teams zit echter al goed vol, wanneer is er dan ruimte om zich #doordachtdigitaal te verdiepen in A.I.?

Je hebt geen ChatGPT nodig om je meer over ChatGPT te vertellen: Schoolmakers to the rescue! Niets artificieel, want samen met experts brengen wij heel wat concrete inzichten samen in ons "Dossier A.I.". In deze blogreeks nemen we je mee doorheen de wondere wereld van artificiële intelligentie. Wat is het? Wat doet het (al)? Maar vooral: wat zou het voor jou kunnen doen?

A.I. als inspiratiebron, als mede-evaluator, als copywriter, als artiest, ... Maar alle wijsheid begint bij taalrijke taal. Lees daarom onze blog over 'artificiële intelligentie in het taalonderwijs' via de QR-code hieronder.

Duik je graag dieper, of mis je de human touch? Ook dan kan je op ons rekenen! Volledig op maat van jouw school bieden wij een keynote, vorming of workshop aan om A.I. doordacht digitaal voor jou te laten werken of nieuwe inzichten te krijgen.

Kris Vande Moortel

Microsoft Education Vlaanderen

Schoolmakers is Microsoft Global Training Partner

'Schoolmakers heeft net als Microsoft een holistische kijk op onderwijstransformatie. Als Global Training Partner zie ik hen als uitermate geschikt om de transitie naar doordacht digitaal onderwijs te begeleiden, omdat ze ook aandacht hebben voor leiderschap, visie, schoolcultuur, knowhow en er ook de juiste mensen voor in huis hebben.'

ICT Praktijkdag

KLAAR VOOR DE KLASSIEKERS!

Een klassieker op de ICT-praktijkdag!. Achter die zeldzame tag zit Schoolmaker Erik met zijn sessie over ICT en differentiatie. Want ook op de grote netwerkevenementen en studiedagen vind je Schoolmakers terug. En daar zijn we er niet enkel voor de didactische thema's. Schoolmaker Charlotte dook op de laatste ICT-onderwijsmarkt met meer dan honderd deelnemers in het bad van een effectief en efficiënt digitaliseringstraject op school.

'Schoolmakers biedt telkens weer heldere en nuttige informatie. Eindelijk eens niet hetzelfde opnieuw en opnieuw gehoord, maar veel tips en tricks, ook gebaseerd op wetenschap'. (Deelnemer Lief na deelname aan een van onze workshops)

Presenteren met impact

KLAAR VOOR DE KLASSIEKERS!

Met een stevige presentatie en jaren ervaring met spreken voor groepen, trok Schoolmaker Erik Devlies naar een directietweedaagse in Zottegem. Twintig schoolleiders van lagere scholen hadden elk hun redenen om hun presentaties beter te willen afstemmen op de doelgroep of het event.

Achteraf kwam de algemeen directeur met deze waardevolle woorden: "Het was echt heel goed! Ik heb een groep echt gelukkige directies door jullie heel kwaliteitsvolle vorming."

*Caroline Van Driessche, Algemeen Directeur KBO
Katholiek Basisonderwijs Oudenaarde*

SCHOOLEIDERSCHAP & schoolontwikkeling

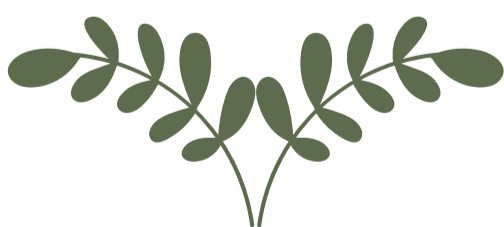
Ons team Schoolleiderschap en schoolontwikkeling focust op de secundaire en tertiaire processen op school: hoe organiseer je je school rond je missie en visie? Wat vraagt dat van het leiderschap, de structuur, de leerkrachten... en hoe breng je dit alles tot stand in een sfeer van cocreatie en vertrouwen? We richten ons op kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.

OP JOUW SCHOOL WORDT ER GELEERD. MAAR WAT LEERT JOUW SCHOOL?

Hoe ver staat jouw school met de realisatie van deze zeven organisatiedoelen?

We leven niet in een tijdperk in verandering. We leven in een verandering van tijdperk. Elke basis- en secundaire school, elke instelling voor voor hoger onderwijs en voor volwassenenonderwijs, gaat met die transitie op een eigen manier om. In de maalstroom van veranderingen is er één ding wél zeker: scholen en instellingen met een hoog lerend vermogen zullen nu en in de toekomst floreren. De scholen en instellingen met een gering lerend vermogen zullen stagneren.

Schoolmakers versterkt het lerend vermogen in onderwijs door te focussen op zeven hefbomen. We moedigen elke onderwijsorganisatie aan om die hefbomen te omarmen.

Gedeeld schoolleiderschap ontwikkelen

Tot stand brengen van gedragen visies over het omgaan met specifieke onderwijsuitdagingen

Cocreatief samenwerken en teamwerk

Een verbindende werkplek creëren

Samen professionaliseren

Praktijkgericht onderzoek stimuleren

Bouwen aan een kwaliteitsvolle organisatie waarin de organisatieprocessen effectief en efficiënt verlopen

Iedereen schoolmaker

Wat is een lerende school?

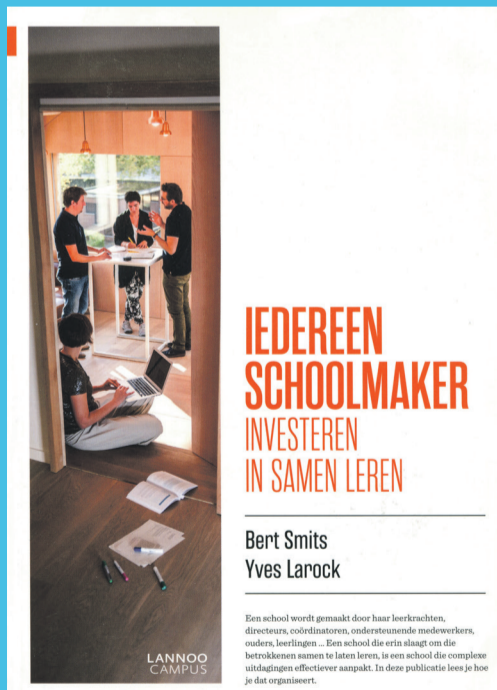
Hoe realiseer je een open leerklimaat?

Welke kleine aanpassingen zorgen voor grote veranderingen binnen de schoolmuren?

Iedereen schoolmaker toont hoe je als school met permanente verandering omgaat. De sleutel zit in samen leren. Het maakt van je school een fitte, wendbare organisatie gedragen door veerkrachtige leraren en medewerkers, mét kwaliteitsvol onderwijs als resultaat.

Dit boek geeft je zeven hefboomen om zelfs met kleine ingrepen het leervermogen van de hele school aanzienlijk te versterken.

14 GROEPEN GEDREVEN SCHOOLLEIDERS AAN DE SLAG

Met steun van de Vlaamse overheid begeleidt Schoolmakers veertien twee jaar durende trajecten voor leiderschapontwikkeling.

Voor hun zeer gewaardeerde en impactvolle deelname danken we de meer dan zestig schoolleiders van deze vierendertig scholen! Hun engagement voor individuele leiderschapontwikkeling en de ontwikkeling van hun scholen, maakt voor ons onderwijsveld “een wereld van verschil” (© Vermaelens Projects - In de Gloria, VRT).

Sint-Franciscusinstituut, Internaat Sint-Franciscusinstituut Brakel, Viso Cor Mariae Brakel, Instituut Stella, Matutina Michelbeke, Element, De Passer, Humaniora Voorzienigheid, Vrij technisch instituut Voorzienigheid, Sint Jan Berchmanscollege (Diest), Vrij Technisch Instituut Mariëndaal, VTI De Vakschool, VTI CLW De Kering, Sint-Jozefschool Mere, TechniGO! campus De Voorstad, TechniGO! middenschool, Atheneum Liedekerke, TechniGO! campus Ledebaan, Via Tienen, BuSO Mariadal, GO! Het Kompas methodeonderwijs Sint-Truiden, GO! Atheneum martinus Bilzen, GO! Atheneum Speelhof Sint-Truiden, GO! Middenschool Tongeren, GO! Basisschool Atheneeke Tongeren, RHIZO, Zorgkrachtschool, RHIZO Hotelschool, Secundaire, Freinetschool, ‘tvier, RHIZO Lifestyle- en Sportschool De Lage Kouter, VIVATO-Zorgkrachtschool, BuSO Berkenbeek, Basisonderwijs Kraal Den Doren, Basisonderwijs Kraal Centrum, Basisonderwijs Kraal Winksele, WICO-scholen in Pelt, Lommel en Hamont.

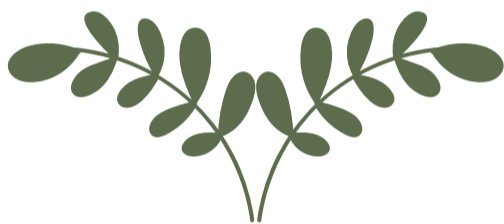
WORKSHOP ZELFZORG IS TEAMZORG DEELNEMERS AAN HET WOORD

“Wat me het meest bijblijft is dat zelfzorg niet enkel gaat over meer me-time maar misschien net over meer we-time creëren. Aan kwaliteitsvolle relaties werken maakt een wereld van verschil in het beleven van zelfzorg en het werkt in de twee richtingen: zelfzorg en zorg voor de ander. We moeten hier op school dringend structureel werk van maken.”

“We doen dit veel te weinig. Het is zo eenvoudig en doet zo’n deugd. Ik denk zelfs dat ik dit thuis eens zal doen met mijn gezinsleden”

KLAAR VOOR INSPECTIE 2.0, EEN INTERACTIEVE WORKSHOP

In deze workshop laat Schoolmakers je alle hoeken van Inspectie 2.0 zien, met een glansrol voor het Referentiekader Onderwijskwaliteit ((R)OK). Hun missie? Via concrete aanknopingspunten en tools op een laagdrempelige manier werken aan kwaliteit. Op een halve dag maak je een eerste vertaalslag van het (R)OK naar de situatie in jouw school. Het team krijgt zicht op sterktes en verbeterpunten en formuleert samen concrete actiepunten. Teit om in te gaan op kwalitijd dus! Of omgekeerd? Het is in elk geval een uitnodiging om samen de tijd te nemen om de kwaliteitsbril op te zetten.

STRATEGIETRAJECT BERNARDUSSCHOLEN

Hoewel we samen aan warme, lerende Bernardusscholen waar we toekomstgericht onderwijs maken dat inspeelt op maatschappelijk uitdagingen? En hoe kan elke collega hierin groeien? Dat was de centrale vraag waarmee we in de Bernardusscholen van Oudenaarde in de loop van 2019 aan de slag zijn gegaan om een robuuste meerjarenstrategie te formuleren. Ze wilden met alle directieleden en medewerkers in een co-creatief proces te werk gaan om samen breed te kunnen kijken naar alle uitdagingen die hen en in ruime zin het onderwijs te wachten stonden. Op aangeven van Schoolmakers doken we samen in een toekomstverkenning traject waarbinnen er na een grondige analyse van relevante trends en ontwikkelingen

toegewerkt werd naar verschillende ‘scenario’s. Doordat het proces breder in de tijd werd uitgezet met een grotere betrokkenheid liet dit toe om de inzichten te laten rijpen. Deze werkwijze bracht een bredere competentie in de Bernardusscholen om veranderingsbekwamer of meer wendbaar te worden – een competentie die in een voortdurend sneller veranderende wereld aan belang toeneemt. Iets wat we meteen konden vaststellen omdat de Coronacrisis zowat in de helft van het proces uitbrak en konden vaststellen hoe wendbaar het (directie)team om

is kunnen gaan met deze crisis.

Finaal werden de scenario’s gebruikt om een brede strategische oefening te doen die uitmondde in vier strategische doelen rond volgende thematieken: een leer-en zorgnetwerk, evidence-inspired onderwijs, digitalisering en professionalisering. Deze werden vervolgens verfijnd naar operationele doelen verspreid over 4 schooljaren.

Sara De Jaeghere

Deelnemer aan de Masterclass
‘procesbegeleiding van duurzame
wereldburgerstrajecten’ i.s.m. Kruit

Procesbegeleiding in onderwijs

“Het belangrijkste inzicht was voor mij eerst en vooral de tijd die je moet nemen als procesbegeleider. Ik had soms nogal de neiging om te snel te willen gaan, terwijl het belangrijk is om je tijd goed in te zetten. Concreet doe ik nu bijvoorbeeld altijd een check-in met mijn groep. Dat is geen tijdsverlies, het is belangrijk daar tijd voor te maken. Dat heb ik zelf ook in de opleiding kunnen ervaren. Ik ben na de masterclass dan ook naar de directie gestapt en heb hen duidelijk gemaakt dat er tijd nodig is voor een goed proces, dat wij dat als groep kunnen gebruiken. Daarnaast was het ook erg inspirerend om na te denken over mijn rol als procesbegeleider. We dachten met de groep na over hoe iedereen in zijn rol als procesbegeleider staat en wat de impact daarvan is. Wat breng je zelf teweeg binnen je groep? En hoe kan je je gedrag aanpassen zonder jezelf te verloochenen? Erg confronterend, maar ook bijzonder nuttig!”

INDIVIDUELE *Coaching*

Soms willen mensen meer van het leven: meer gemoedsrust, meer zekerheid, meer impact in hun werk. En soms willen ze minder: minder verwarring, minder stress, minder druk. In het algemeen stappen ze in een coaching traject omdat ze een betere levens- en werkkwaliteit willen - meer voldoening, een beter evenwicht - of een ander soort proces om hun doelen te verwezenlijken.

Tijdens een coaching traject komen er vaak aha-momenten, mooie inzichten, een groeiend bewustzijn. Maar inzichten zonder actie zijn even onvruchtbaar als actie zonder inzichten. Een coach zal je steeds uitdagen en aanmoedigen om je inzichten in de praktijk te brengen, uit te testen en zo te leren en stappen vooruit te zetten. Het is de enige manier die werkt om de verandering waar je naar verlangt realiteit te laten worden.

INTERVISIE *Samen leren op hoog niveau*

Waarom is het je tijd meer dan waard om aan intervisie te doen met andere schoolleiders?

omdat je in een directiefunctie regelmatig tegen zaken aanloopt die je niet met iedereen kan delen,
omdat je er voor bepaalde beslissingen soms helemaal alleen voor lijkt te staan,
omdat het jezelf herkennen in verhalen van anderen je draagkracht vergroot,
omdat gezien en erkend worden in je eigen verhaal je veerkracht vergroot,
omdat leren over jezelf soms gemakkelijker is met mensen die je nog niet kent en die wat verder van jouw realiteit af staan,
omdat je in een intervisiegroep concrete praktijkcasussen bespreekt en het je handvatten geeft waar je meteen mee aan de slag kan,

...

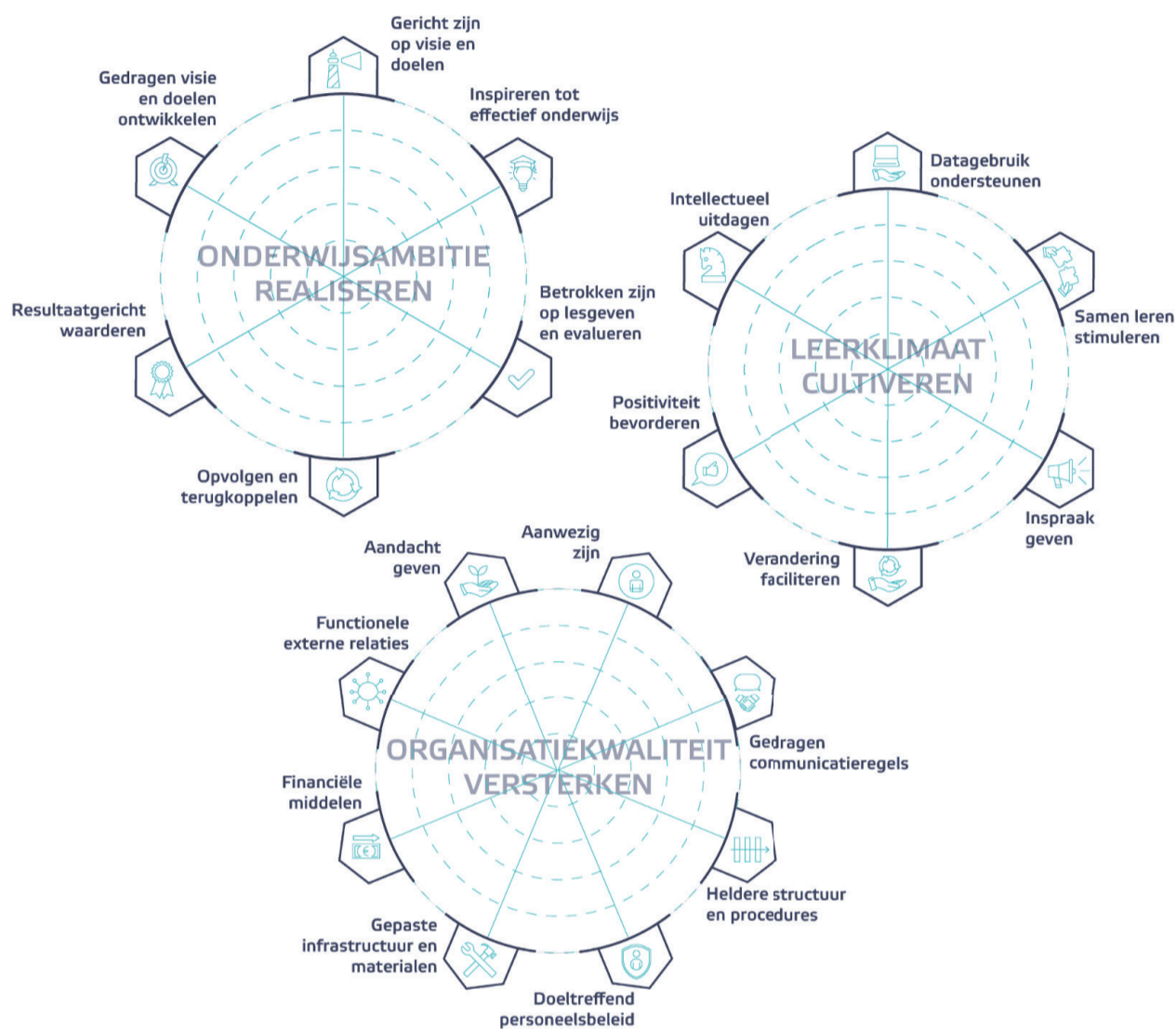
Wil je nog meer reacties horen van directies die deelnamen aan onze intervisietrajecten voor schoolleiders? Scan deze QR-code, en bekijk en beluister enkele enthousiaste reacties.

GROEIEN IN EFFECTIEF SCHOOLLEIDERSCHAP

Elke school is gediend met effectief schoolleiderschap: leiderschapsgedrag dat een wetenschappelijk aangetoonde

positieve impact heeft tot op het niveau van de leerprestaties van leerlingen. Als school kun je daartoe focussen op twintig opdrachten.

Quickscan

Hiermee verwerf je een snelle zelfinschatting en kan je (samen met anderen) reflecteren over de effectiviteit van het leiderschap binnen je school.

360° - feedback bevraging

Deze wordt ingevuld door jezelf als schoolleider, door jouw leerkrachten, door je middenkader en door je eigen leidinggevende. De bevraging peilt ook naar het actuele belang voor je school van elk van de twintig opdrachten van effectief schoolleiderschap én naar de spreiding van de uitvoering van de opdrachten over meerdere mensen in de school.

De 360°-feedback bevraging werd door Mieke Debruyne gevalideerd onder leiding van professor Jan Vanhoof van de UAntwerpen.

DE DIRECTEUR LEERT: 360° FEEDBACK OM TE GROEIEN IN JE SCHOOLLEIDERSCHAP.

Ik ben Birgid Decleyn. Ik ben momenteel directeur van de GO! Basisschool Pacheco in Brussel. Na een minder positieve doorlichting van onze school (5 jaar geleden), hebben wij ons laten begeleiden, onder andere door Schoolmakers.

“MIJN PERSOONLIJKE NOOD ALS DIRECTEUR ZAT VOORAL BIJ DE VRAAG ‘BEN IK WEL GOED BEZIG?’.”

Daarom ben ik in 2019 in het proeftraject van het 360°-feedbackproject van Schoolmakers gestapt. In de eerste plaats was het nuttig om gedetailleerd zicht te krijgen op wat mijn job concreet allemaal inhoudt. Best veel, zo blijkt. Ten tweede vond ik de feedback spannend én leerrijk. Zowel ouders uit de schoolraad,

schoolbestuurders en ondersteuners, mensen die de bewaking doen en uiteraard leerkrachten gaven mij een inzicht in mijn functioneren als directeur. Een fijn neveneffect was dat mensen die wat verder van mijn dagelijkse job staan, ook een beter zicht kregen op wat ik allemaal moet kunnen en doen. Ten derde was het interessant om te ervaren hoe mijn eigen inschatting in lijn lag met de perceptie van mijn collega's.

Die correcte zelfreflectie was een geruststelling. Tot slot was het erg fijn om te voelen dat zoveel collega's willen dat je groeit als schoolleider. De overgrote meerderheid van mijn collega's hadden daarom ook de bevraging ingevuld.

“IK HUNKERDE NAAR FEEDBACK, EN DE ‘360°’ HEEFT ME ECHT GEHOLPEN OM TE WETEN WAAR IK MOEST OP INZETTEN.”

Zo was ik niet genoeg bezig met datagebruik, en ook ICT was een blinde vlek. Uit de open vragen op het einde van de bevraging, leerde ik dat sommige collega's mij graag wat meer in het leraarslokaal zagen. De anonimiteit zorgde er mee voor dat 'mijn' leerkrachten zo'n antwoorden durfden neerschrijven. De valkuil was om de opdrachten waar ik goed op scoorde, wat te laten verwateren. 'Visieontwikkeling' en 'aanwezigheid' bijvoorbeeld, daar heb ik me een tijdje minder op geconcentreerd. Er ontstonden discussies en collega's waren hier en daar misnoegd. Gelukkig merkte ik op tijd dat ik ook mijn sterktes niet mocht loslaten. Prioriteiten stellen en een plan van aanpak maken, dat is de kunst.

“HET WAS FIJN OM DE RESULTATEN TE DELEN MET HET TEAM. IK KON TROTS

ZIJN OP EEN AANTAL MOOIE SCORES.”

Door de resultaten te bespreken, kregen de leerkrachten beter zicht op mijn talenten en uitdagingen als directeur. Door de bevraging, en ook ander Schoolmakersaanbod en door ervaring, sta ik sterker en voel ik me meer gesteund. Dat maakt dat je team beter gaat draaien, en hoe beter je team draait, hoe beter de klaswerking is. Zo heb ik n.a.v. de uitkomsten rond datagebruik, ons evaluatiebeleid bijgestuurd. Bewust bezig zijn moet toetsen, dat heeft een immens effect op leerlingen. Dat is een voorbeeld van hoe we van een kleine, stuntelige school zijn uitgegroeid tot een waardige organisatie.

“IK WAS EEN BEETJE TERUGHOUDEND OMDAT HET UITGEBREID WAS. HET VROEG BEST WAT TIJD VAN AL OVERBEVRAAGDE COLLEGA'S. MAAR DOOR GENOEG HET NUT (VOOR MIJ ÉN VOOR DE SCHOOL) TE DUIDEN, KWAMEN ER TOCH VEEL RESPONS.”

Ik heb de voorbeeldmails van Yves (van Schoolmakers, nvdr) om collega's uit te nodigen, een beetje 'getuned' naar mijn stijl. Een vleugje humor werkt, en ook mensen mondeling aanspreken. Achteraf gezien zou ik de collega's misschien op een

personeelsvergadering de tijd gunnen om het in te vullen.

“ZELF KAN JE ZO'N DIEPGAANDE, ONDERBOUWDE BEVRAGING NIET OPSTELLEN.”

Dit is een valide meting. Ik weet wat Schoolmakers waard is, en zeker de samenwerking met de UA Antwerpen zorgt ervoor dat dit een stevig instrument is. Dankzij het bijbehorende traject kreeg ik ook zinvolle kaders over de onderbouwing mee. Ik kon veel beter plaatsen waar ik mee bezig was als schoolleider.

“IK BEN MOMENTEEL BEZIG MET EEN DIRECTEURSOPLEIDING, EN HET HELPT OM VOOR MIJN 'HUISWERK' TERUG TE GRIJPEN NAAR DE RESULTATEN VAN DE BEVRAGING.”

Het is een handig instrument om je eigen presteren gericht in vraag te stellen en onder de loep te nemen. Dit jaar wil ik een deel van de bevraging opnieuw doen, en daarbij wil ik focussen op 'leerklimaat cultiveren'. Dat maakt het behapbaar. Bovendien legt dat de klemtoon op diegenen waar we het voor doen: de kinderen.

BOUW GEEN KOTERIJEN, GA VOOR DE INTEGRALE AANPAK

Bij verandertrajecten focus je meestal best op verschillende aspecten van de schoolorganisatie.

Bijna 3 jaar geleden, na onze doorlichting zijn we samen met Schoolmakers op stap gegaan om onze tekorten weg te werken. Yves heeft ons daarin bij de start begeleid; visieontwikkeling, stappenplan voor aanpak enz... Nadien hebben we met het hele team daar verder op gebouwd. Gisteren volgde dan de opvolgingsdoorlichting, het was een groot succes. 'Dat wordt een verslag met een grote strik er rond.', woorden

van de inspectie. We werden geprezen voor de visieontwikkeling, voor de aanpak, voor de gedurfde keuzes die we gemaakt hebben, voor de afstemming van ons onderwijs op ons doelpubliek, voor de teamgeest enz... Ook Yves heeft daartoe bijgedragen. Waarvoor dank.

*Peter Vanhamel
Directeur BuBaO De Linde
Heusden-Zolder*

6

SCHOOL MAKEN

samen met het hoger onderwijs

QUOTE

Jan Royackers weet waarover hij spreekt: hij brengt degelijke, onderbouwde inhoud aan (in ons geval over het thema feedback). Het is vooral zijn enthousiame en motiverende aanpak die ervoor zorgt dat de inhoud ook gesmaakt en goed verteerd worden. Hij beheerst de kunst om via de eigen bevoegdheid anderen in beweging te brengen.

*Iris De Coster,
Lector en coach in
Studiegebied Gezondheidszorg
Odisee Hogeschool*

NAAR EEN NIEUW CURRICULUM IN AP HOGESCHOOL

Sinds 1 september 2019 werden de Specifieke Lerarenopleidingen vanuit de CVO's ingekanteld in het hoger onderwijs. AP integreerde daarbij de opleidingen van drie verschillende CVO's en vond op korte termijn een manier om de drie teams en programma's in elkaar te schuiven. Begin 2021 voelde het team de nood om met meer tijd en aandacht het curriculum grondig onder de loep te nemen. Daarbij wilde het team vooral vooruit kijken, maar ook ruimte maken voor het teruggrijpen naar sterktes uit de verschillende CVO's die in de integratiebeweging verloren zijn gegaan of niet verder gedeeld zijn geraakt. Onder leiding van Schoolmakers werd een proces gelopen waarbij er op een co-creatieve manier werd toegewerkt naar een nieuw curriculum. Belangrijk bij het ontwerp van een nieuw curriculum is dat er vertrokken wordt van de noden en uitdagingen in het onderwijsveld, de ontwikkelnoden van de studenten en wat docenten erg belangrijk vinden.

Waar nodig daagde Schoolmakers het team uit om rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen binnen het onderwijsveld. Met al deze input ging het team aan de slag om stapsgewijs het curriculum op te bouwen.

Naast dit ontwerpproces heeft Schoolmakers typisch aandacht voor de randvoorwaarden van de organisatie waarbij er gekeken wordt naar de structuur van de teams, onderliggende systemen zoals roostering, een overlegmodel maar ook verdeling van rollen en taken. Verweven doorheen het proces grepen we ook de kans om het team, dat nog maar recent was samengesteld en bovendien verspreid zit over drie locaties (Antwerpen – Mechelen – Turnhout), verder te ontwikkelen als professionele leergemeenschap verantwoordelijk voor een gezamenlijke opdracht.

Coaching op de Erasmushogeschool Brussel

In het Hoger Onderwijs zien we de rol van docenten verschuiven: meer en meer wordt van docenten gevraagd om studenten op een coachende, groeigerichte manier te begeleiden in hun leerproces. Groepswerken, eindproeven, ... vraagt van docenten een coachende aanpak die soms haaks lijkt te staan op de rol van vakexpert.

Op Erasmushogeschool Brussel worden docenten en studentenbegeleiders opgeleid in coachende vaardigheden, in groeigericht gesprekken voeren, ... Schoolmaker Liesbeth geeft interactief training aan docenten en studentenbegeleiders waarbij groeigerichtheid en coachende vaardigheden worden inge oefend om in te zetten bij begeleidingswerk van studenten.

Kennisdelingsevent over zelfregulerende vaardigheden bij studenten

Docenten staan voor steeds grotere uitdagingen om studenten (o.a. digitaal) te ondersteunen vanuit een coachende positie. Het inzetten op zelfregulerende vaardigheden is daarbij een belangrijke voorwaarde voor succesvol lesgeven, online en offline.

Op 21 februari vond het hybride 'Kennisdelingsevent over zelfregulerende vaardigheden bij studenten' van Erasmushogeschool Brussel plaats in Campus RITCS. Schoolmaker en expert digitale didactiek Erik Devlies bracht er een verhelderende en inspirerende keynote voor ruim 145 docenten van meer dan 20 verschillende hogescholen en universiteiten.

MASTERCLASS

Getuigenissen van deelnemers

Opleidingen ontwerpen

CONCEPTUELE KADERS EN INZICHTEN

“De concrete tools zorgen ervoor dat ik sterker in mijn schoenen sta, dat ik echte handvatten heb. De kaders sociocratie, deep democracy,... waren helemaal nieuw voor mij en worden op zeer hands-on manieren geïntroduceerd.”

ONTWERPMETHODIEKEN

“De flow van ‘opdracht scherpstellen’ tot ‘fijn ontwerp uitwerken’ is heel sterk en nergens anders vind je dergelijke informatie. Dit, in combinatie met een concrete toolbox, is de max.”

INTERVISIE

Uitwisseling met collega's uit andere onderwijsinstellingen is zeer boeiend, en we hebben weini andere platformen voor uitwisseling over curriculumontwikkeling, dus hierin alleen zit al meerwaarde.”

In het najaar van 2022 nam Schoolmaker Jetje, onderwijsondersteuners en opleidingshoofden van Odisee, Vives, VUB en UHasselt op sleeptouw in de wondere wereld van het opleidingsontwerp.

Trouw aan ons Schoolmakers-DNA werden conceptuele kaders en inzichten afgewisseld met een waaier van inspirerende praktijkvoorbeelden en casussen uit de groep.

Op 21 en 22 maart 2023 gaan we aan de slag met een nieuwe groep enthousiaste onderwijsmensen. Daarnaast bieden we ook masterclasses op maat van instellingen aan.

